

KIS LAP

A JÓ MAMA. (Persiai macska és kölyke.) (Lásd a 103. lapon.)

A VÉN REMETE HÁZA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

— BÁCNIKÁM . . . kérem, engedjen iskolába járnom; . . . én akarok tanulni, kell iskolába járnom!

— Igen, de ki fogod állhatni a sok bosszantást?

— Majd igyekszem, felelt Béla komolyan.

— Hát aztán mivel csufoltak, mit mondtak?

— Oh . . . minek is mondjam el!

— Bizonyosan rólam beszéltek, szólt az öreg keserűen. De mert engemet nem bánthattak, tégedet bántottak! Lásd, jobb is volna, ha másvalahová mennél, a hol vigán és boldogan élhetnél, mint itt nálam, a vén remetenél. Nem neked való hely ez; majd gondoskodom, hogy máshol elhelyezzelek.

— Oh hedves jó bácsikám, ne küldjön el innen, szólt Béla szomorúan. Nem fogom többször megharagítani.

— Nem reád haragszom, szegény gyermek. De látom, hogy nem maradhatsz itt nálam.

— De én szeretnék itt maradni!

— Beszélj őszintén! Ki nem állhatom a csaláságot s inkább vagyok egyedül, mint hogy valaki szép szavakkal ámitson. Ne félj, nem haragszom meg, ha elkívánczol innen, gondoskodni is fogok rólad, nem lesz semmi bajod; de szólj őszintén: menni akarsz-e vagy maradni?

— Én itt akarok maradni, ha bácsikám megtűr magánál, felelt Béla határozott hangon. De talán nagyon is terhére leszek!

Az öreg komor arca kissé megszelídült.

— Nem, fiam, nem leszesz terhemre. — Akkor hát maradhatok?

Várfalvi egy pillanatig gondolkozott, aztán nyájasan mondá:

— Jól van, hát maradj itt.

És erről aztán nem is beszéltek többé. Várfalvi ismét gondolatokba merült s most azon törte a fejét, hogy talán némi részben talán mégis ő maga az oka, hogy Bélát csufolták és nevelték, mert olyan furesán öltöztette föl. Csak néhány percig volt ott az iskolában, de mégis észre vette, hogy egyik fiúnak sincs olyan ruhája, mint Bélának. Mikor tehát elkészült a foltozással, így szólt:

— Jobb lesz, ha a régi ruháidat öltöd fel.

Béla örömet engedelmeskedett, mert bár régi ruhája meglehetősen kopott volt, mégis csak olyan volt, mint a többi fiuké. Gyorsan átöltözött tehát, aztán elővette a könyveket, melyeket meg délelőtt az iskolában adott neki a tanító, az ablakhoz ült és szorgalmasan tanulgatni kezdett.

Az öreg némán, elmerülve nézte a tanuló fiuskát s mikor ez végre elkészült, hirtelen így szólt hozzá:

— Még nem mondtad el, mit mindent beszéltek azok a vásott fiúk, mikor csufoltak.

Béla elpirult és zavartan felelé:

— Oh, kedves bácsikám, minek is mondjam? Kár ezzel törődni.

— Azt hiszed talán, hogy bántani fog, ha megtudom? Oh, szokva vagyok én már az efféléhez. Nő's, hát mit mondtak?

— Hát . . . hát nevettek a fücsa ruhámon, aztán fiók-remetének csufoltak . . .

— Természetes, mert hiszen én vagyok a vén remete! szolt Várfalvi keserü nevetéssel. No, soha se busulj rajta, senkinek sem törte még el kezét-lábát, hogy csufnevet fogtak reá.

De azért látszott az öreg arczán, hogy bántja ez a dolog. Béla vigasztalni akarta.

— De nem minden ember olyan rossz ám, édes bácsikám. Itt a szomszédaink . . .

— Ah, Bokrosék, a te új barátaid? Meglehet . . . meglehet, hogy Bokrosné derék asszony . . . de figyelmeztetlek, hogy vele sincs semmi dolgunk, nem akarok találkozni senkivel. Ha itt akarsz maradni nálam, akkor engedelmeskedned kell s nem szabad rólam beszélgetned senkivel, sem a rossz, sem a jó emberekkel. Érted?

— Értem, bácsikám.

— És a szerint fogsz cselekedni?

— A szerint! felelé Béla őszinte és határozott hangon.

— Majd meglátom. Most persze azt gondolod, hogy én kegyetlen, kiállhatatlan ember vagyok.

— Oh dehogy, kedves bácsi. Én örömet megteszek mindent, s ha bácsikám kívánja, nem beszélek senkivel.

— No no, majd meglátjuk, őszintén beszélsz-e. Ne feledd, hogy mindent meg tudok bocsátani, csak a csalfaságot nem.

Elhallgatott, majd magához vonta a fiut, megsimogatta és szeliden mondá:

— Szegény gyermek! Szomorú élet van itt mellettem; de lásd, nem lehet

az másképp . . . egész életem oly szerencsétlen, oly szomorú volt, hogy nem akarok többé az emberek közé menni, kik annyiszor bántottak . . . De ne beszéljünk erről, ez nem neked való. Jöjj a másik szobába, majd zongorázok valamit.

— Oh, mily pompás lesz!

Az öreg leült a zongorához és játszott, régi, nagyon régi, de szép dalokat s művészien. Béla nagy gyönyörűséggel hallgatta s akaratlanul fölkiáltott:

— Oh, ha én zongorázni tudnék!

— Szeretnéd? kérdé az öreg mosolyogva. No's, hát tanulj! Ül ide a zongorához, én majd tanítlak.

És a mogorva öreg nagy türelemmel megkezdte a tanítást, Béla pedig nagy örömmel és figyelemmel tanult, úgy hogy ez első lecke után az öreg elégedetten mondá:

— Ugy látom, van tehetség a zenére . . . majd folytatjuk.

Az est oly kellemesen múlt, hogy mindketten egészen elfeledkeztek minden bajról.

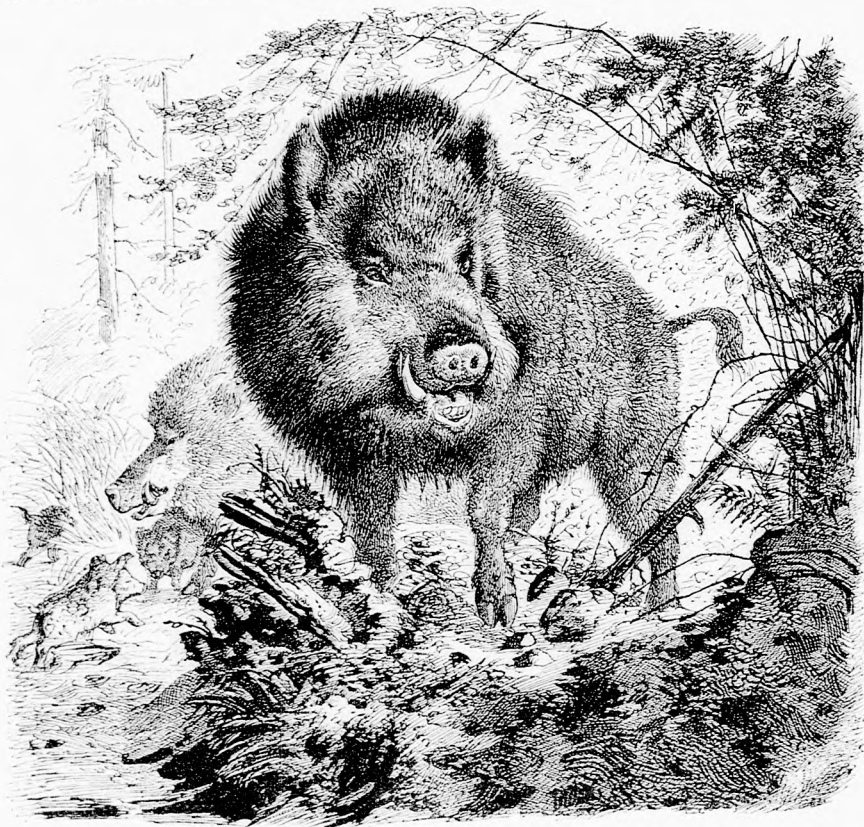
Másnap reggel Béla nagy bátorsággal indult neki az iskolának; de minél közelebb jutott, annál lassabban lépkedett s annál inkább fogyott a bátorsága s aggódva gondolt arra, valjon micsoda új szomorú meglepetés éri majd ismét.

Mialatt pedig ő így elgondolkozva az utcán végig ballagott, az öreg Várfalvi, ki Béla után a kertajtót becsukta volt, még jó ideig állt ott s nézett a fiu után, mignem egyszerre arra rezzent föl, hogy egy nyájas hang nevéen szólítja. Föltekintett és Bokrosné látta maga előtt, ki így szolt:

— Bocsássa meg, kedves szomszéd, hogy megszólítom, de kérem kel, ne haragudjék, hogy kis unokaöccsét tegnap magamhoz hívtam. A szegény kis fiu egészen meg volt zavarodva, nincs szokva az afféle durva pajkossághoz, minővel tegnap megtámadták az iskolában. Meg

akartam kissé vigasztalni s őszintén megvallva, elfelejtettem, valjon önnek kedvére lesz-e, hogy a fiucska idegen házba lép. De megbocsátja, ugy-e?

— Oh asszonyom, nincs mit megbocsátanom, felelt az öreg s kinyitotta a kaput. — Kérem lépjen be . . . tudja,

A VADDISZNÓ. (Lásd a 108. lapon.)

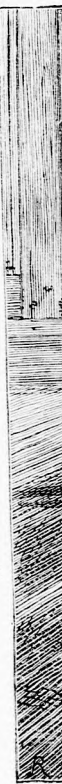
kegyed az egyetlen, akit bebocsátok házamba.

— Hígye el, nem is fog bennem esatlakozni, nem fogom rosszra használni bizalmát. Most még arra is akarnám kérni, engedje meg, hogy Béla néha-néha eljő-

hessen az én gyermekeimhez . . . nem rossz gyermekek, hígye el, én pedig Bélát nagyon megszerettem. Olyan szelid, jólelkű fiucska.

Az öregnek láthatólag jól estek e szavak.

mondá
ember
együtt
is vala
De az

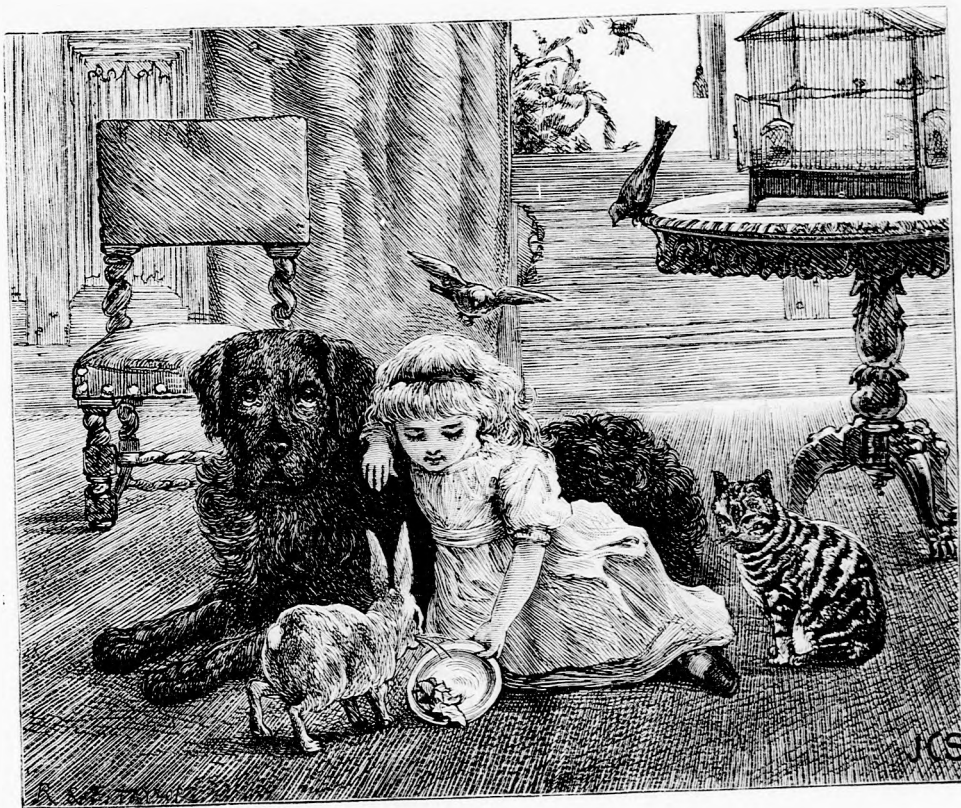

tudo
nak.
peld
nagy

— Igen, Béla jó fiúnak látszik, mondá aztán. Képzelem, sajnálják is az emberek, hogy olyan vén remetével kell együtt élnie, mint én vagyok. Persze nem is valami mulatságos sors egy kis fiúnak. De azt ígérem, asszonyom, hogy ha Béla

egyáltalában megy valahová, hát a kegyed házába fog menni.

— Mindig szívesen látjuk. Aztán, mivel már épen róla beszélgetünk, engedje meg Várfalvi ur, hogy még valamit mondjak. Tudja, nekem vannak gyermekeim, én

BIRIKE ÉS AZ Ő BARÁTAI (Lásd a 107. lapon.)

tudom, mire van szüksége egy ilyen fiúnak. Ha talán szolgálhatnék valamivel... például ha Béla ruházata...

Elhallgatott, mert az öreg hirtelen nagyon mogorván kezdett nézni. De ez

nem tartott sokáig. Nehány pillanat múlva Várfalvi így szólt:

— Igaza van, asszonyom; hibáztam, mikor azt akartam, hogy ez a szegény kis fiu is engedje magát csufolni ruhája miatt.

Nem, ne gunyolják őt a ruhája miatt, járjon ő is úgy, mint a többi tisztességes gyermekek. És ha kegyed, asszonyom, szivességet akarna velem tenni, mindjárt szaván fogom.

— Oh kérem, örömet megteszem.

Az öreg elővette tárczáját s egy esomó bankót adott át Bokrosnének.

— Ime, egyelőre talán elég lesz . . . vásároljon be mindent, amire Bélának szüksége lehet.

— Egy óra mulva minden itt lesz . . . csak egy ócska ruháját kérem mintának.

Mire Béla délben hazaért, már ott várta a neki szánt mindenféle szép ruha és más efféle. Béla épen nem volt hiu és tetszelgő, de mégis nagyon megörült s mikor Várfalvi látta a gyermek örömét, maga is meg volt elégedve a dologgal s így dörmögött magában:

— Mégis igaza volt a szomszédasszonyoknak.

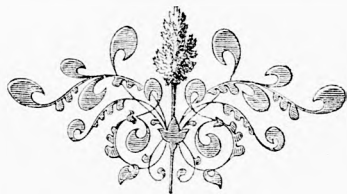
(Folyt. köv.)

MEGMENTVE!

GYÖZELEM, győzelem!
A czicrát fölemelem!
Kakasrufta
Kis kandurja
Itt settengetett a káván,
Amint kissé félre állván,
Bumm! — belé esett a kutba.

*Rivalom,
Siralom!
Jaj, hát nincsen irgalom?
Ott mélyen a szegény czicza
A vizet kelletlen issza.
Hol egy csöbör?
Hol a vödör?
Hamar, hamar pörgessük le!
No te czicza, gyorsan ülj be,
A vödörbe ülj bele,
Igy húzlak majd fölfele.
Iktum aktum
Diktum faktum
A műveltet sikerült,
Bukott czicza kikerült,
Rettentő veszélyből,
A kut fenekébül.
Elmult a nagy veszedelem,
Ime itt van, fölemelem,
Győzedelem, győzedelem!*

A JÓ MAMA.

— Igaz történetke. —

(Képpel a czimlapon.)

GYSZERÜ, de csinos házaeska volt, melyben az öreg Ágnes néni lakott és boltoeskáját tartotta. Holmi apróságot árult, amire mindenkinek szüksége van még faluhelyen is; volt nála cukor, kávé, bors, aztán czérna, tű, szalag s más mindenféle. És vevője is volt mindig, mert becsületesen mérte a portékát s szerette is mindenki a jó öreg boltosnét.

De leginkább szerették a gyermekek, mert hát sok olyan csemege volt ott a boltban, a melyre ugyancsak fájta a foguk a kis torkosoknak s Ágnes néni nem sajnálta egy krajczárért két krajczár árut adni nekik. Aztán volt ott valami a boltban, amivel szerettek mulatni: két gyönyörű, ritka fajta, hosszú fehér szőrű macska. Igen szelid, kezes állat volt mindkettő, mert Ágnes néni kicsi koruktól ott tartotta őket maga mellett. A két macskának nagy hire volt már fűrtös bundájok miatt is. Amolyan *persiai* macskák voltak; s mikor a czicza párnak kicsinyei voltak, mindjárt jöttek vevők és Ágnes néni jól eladta a piczi cziczákat. Egyebet nem is tehetett velök, ha csak vízbe fojtani nem akarta. Persze a czicza-mama sehogy sem volt megelégedve azzal, hogy elrabolják tőle kicsinyeit s mikor ismét kis cziczái voltak, nagy aggodalommal őrizte őket és alig távozott a kosártól, melyben a kicsinyek a bolt egyik sarkában heverésztek.

Egy napon a czicza-mama ott feküdt kicsinyei mellett és kedélyesen dorombolva

szundikált, midőn két uri hölgy lépett a boltba. A falubeli birtokos leányai voltak s az egyik így szólt:

— Kedves Ágnes néni, eljöttünk megnézni a kis cziczákat. Azt ígérte, hogy elad nekünk kettőt, most tehát kiválasztjuk.

— Igenis, kedves kisasszonykám, itt vannak.

Az öreg asszony előhozta a kosarat, melyben három kis kedves czicza jökevűen hempergett. A két látogató sokáig simogatta, dédelgette a kis állatokat s végre mindegyikök kiválasztotta, melyiket akarja.

— Csakhog azt hiszem, bajos lesz elválasztani anyjuktól, még nagyon kicsinyek.

— Nem baj, még itt maradhatnak néhány hétig. Majd jelt kötünk a nyakukra . . . az enyém legyen kék szalagos.

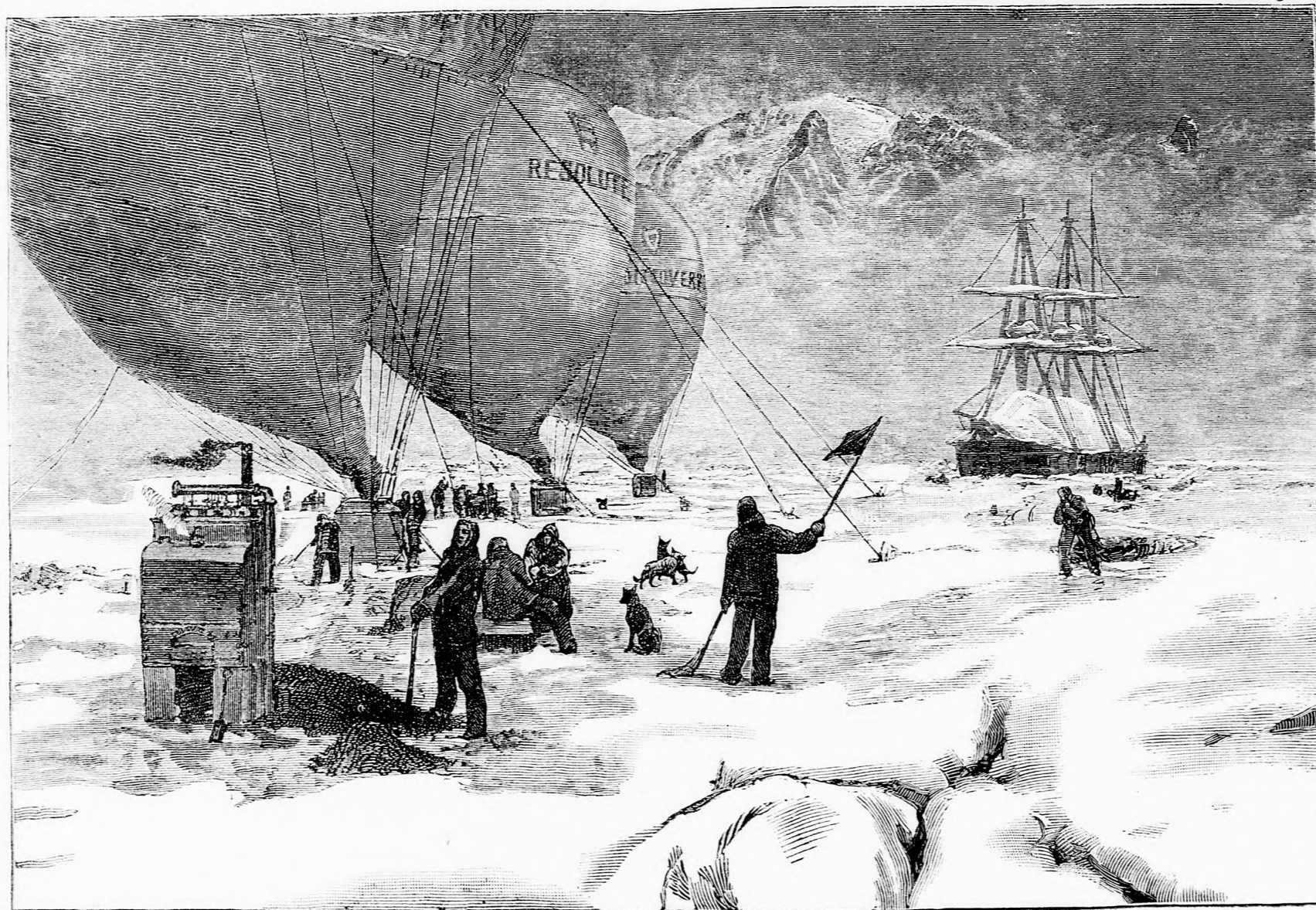
— Az enyém pedig piros szalagos.

Elővették a szalagokat s a kis cziczák nyakára kötötték.

Ez alatt az öreg czicza aggodalmasan nyávogva, nyugtalanul járt a két idegen hölgy körül s föl-fölkapaszkodott ruhájukra, mintha el akarta volna tőlük venni a kicsinyeket. Még nyugtalanabb lett, mikor látta, hogy szalagokat kötnek a kis cziczák nyakára. Ez már máskor is történt. Tudta az öreg macska, mit jelent ez? Mindjárt meglátjuk.

A mint a cziczás kosár visszakerült a sarokba, az öreg macska gyöngéden megnyalagatta kicsinyeit, aztán hirtelen fölkerekedett s a hátulso ajtón, melynek aljában épen az ő számukra nyílás volt vágva, kisurrant a szabadba. Már beesteledett, mire ismét hazatért. Ágnes néni

(Folytatása a 106. lapon)

TUDÓS UTAZÁSI KÍSÉRLET. (Lásd a 107. lapon.)

(Folytatás a 103. laphoz.)

azt hitte, hogy a czicza egerészni járt valahol.

De az aggódó czicza-mama egészen más valamin törte a fejét: azon, hogy megmentse kicsinyeit. Mikor leszállt az éj s mindenki nyugalomra tért, az öreg macska fölkelt nyughelyéről, szájába fogta az egyik kicsikét és megindult vele kifelé. Árkon-bokron keresztül ment sietve, sokáig, föl egy meredek dombnak, melyen ősrégi, elhagyott rom állott: itt egy biztos, rejtett zugban letette a kis cziczát, aztán gyorsan visszatért a házhoz, elvitte a másik kis cziczát s végre a harmadikat is. A buvóhely, hova az aggódó czicza elrejté kicsinyeit, jó félmérföldnyire volt a háztól s ezt az utat oda és vissza egy éjjel háromszor megtette! Mikor a harmadik kicsike is biztosságban volt, az öreg is megpihent, lefeküdt kicsinyei mellé s többé nem tért vissza a házba.

Másnap reggel Ágnes néni szokása szerint tejecskét vitt a kis macskáknak; de mekkora volt ijedelmé és csodálkozása, mikor csak az egyik öreg macskát találta ott, a párja pedig a kicsinyekkel nyom nélkül eltűnt!

— Ellopták! ellopták az én szép kis macskáimat! kiáltá elszomorodva. És épen most, mikor már el is adtam kettőt! Mit fognak most rólam gondolni azok a jó kis-asszonyok!

Kereste, kutatta mindenfelé, de hasztalan, nem tudott nyomukra jönni. A szomszédságban, de még a másik faluban is kémlelődött, mind hiába; sehol, senki sem látta a cziczákat. Nem maradt más hátra, mint elmenni a kastélyba és visz-

szaadni a pénzt. A jó öreg asszony nagyon röstelte a dolgot, mert könnyen azt hitték volna róla, hogy nem beszél igazat, hanem másvalakinek talán drágábban adta el a kis macskákat. De aki látta, menyire elszomorodott, nem kétkedett szavai igazságában.

Három vagy négy hét mult s Ágnes néni már egészen lemondott arról, hogy szép macskáit valaha visszakapja; örült, hogy legalább az egyik öreg czicza megmaradt. Egy napon azonban, amint korán reggel föl akarta nyitni a boltot, ott találta az ajtó előtt a másik öreg macskát, a czicza-mamát, mely halkán nyávogva simult asszonyához. A szegény állat nagyon le volt soványodva, szőre piszkos, borzas volt; látszott, hogy bizony nem volt valami jó dolga, mióta elhagyta a házat.

Ágnes néni rögtön hozott neki tejet s a czicza mohón megette. De mihelyt éhséget lecsillapítá, megfordult és utnak indult a mező felé. Ágnes néni ekkor végre gyanítani kezdé, mi történt s megszíról követte a macskát. Így aztán eljutott a dombra, az omladékhoz és itt egy kényelmes zugoeskában rátalált a három kis cziczára is. Már szépeeskén meguóttek s vigan játszadoztak.

Egyelőre ott hagyta őket és sietett a kastélyba, hogy ott elmondja fölfedezését, hadd győződjenek meg, hogy igazat beszélt, mikor a kis macskák eltűnését jelentette. A leányok mindjárt elsétáltak Ágnes nénival a romokhoz s ott megtalálták cziczáikat. A kék és piros szalag még ott volt a kis macskák nyakán.

A két kis czicza a kastélyba került, a harmadikat az öreggel együtt Ágnes

néni haza vitte. Ezt a harmadikat aztán, akármennyit ígérték is érte, nem adta el.

— Meghagyom az öregnek ezt az egy kicsinyét, mondá. Olyan jó, önfeláldozó mama volt, hogy megérdemli ezt a jutalmat.

BIRIKE ÉS AZ Ő BARÁTJAI.

(Képpel a 101. lapon.)

ITT, ezen a kedves képen
Hű barátai körében
Látjátok Birikét ülni,
És hűveinek örülni.

Azt már mindegyötök látja,
Hogy „Murr“ legerősb barátja.
Legvigabb az ügyes, füves,
Kusza farku „Tapsifüles“.

Biri felé a ki sir most:
Ki ne feledjem a „Czirmost“.
Nyávogása azt jelenti,
Hogy tejsceke kéne neki.

S ott a kis lány feje felett,
Két madárka zöngve repked.
Együtt játszva éldegélnek,
Kis királlyal sem cserélnek.

TUDÓS UTAZÁSI KISÉRLET.

(Képpel a 101–105. lapokon.)

A »KIS LAP«-ban is, meg bizonyynyal másfelé is olvastatok, hallottatok sokat azokról a nagy utazásokról, melyeket bátor és tudós férfiak már sokszor és sokfelé tettek, hogy a földgömbnek, melyen élünk, eddig ismeretlen részeit kikutassák és leírják. Voltak, akik neki indultak az ismeretlen tengereknek és fölfedeztek új világrészeket; mások Afrikában behatoltak a forró égöv alatt

a végtelen homoksivatagba és hirt hoztak az ott élő emberekről, állatokról és mai nap már kevés olyan része van a földnek, a hová a tudós utazók nem jutottak volna. Csak egy, vagyis tulajdonképen két része van a földnek, ahová még soha ember be nem juthatott: a déli és északi sarkvidékekre.

A térképen, de még jobban a földet ábrázoló tekén (glóbuszon) fent és alant könnyen megtalálhatjátok, hol van megjelölve a jeges tenger. Itt örökös tél uralkodik. Bizonyos vidékig még van egy kis nyárféle, a mikor a befagyott tengeren a jég kissé repedezik és ut nyílik a hajónak: de följebb aztán a hó, jég soha sem olvad el. Óriási hómezők és jéghegyek terülnek ott el, s mi van mögöttük, ott, a hol a föld sarkát képzeljük, még senki sem látta.

Sok bátor hajós tett már kísérletet, hogy ezt a szörnyű, zord vidéket kikutassa; hajón fölhatoltak, a mennyire csak lehetett, a tengerben uszó jéghegyek közt ezer veszélyvel küzdöttek, de mindnyájan oly helyre jutottak végre, hol a hajó többé nem mozdulhatott, befagyott a jég közé. Vittek magukkal szánokat, s úgy mentek tovább a hómezőn, de nem mehettek messzire, mert óriási jéghegységhez értek, melyen lehetetlen volt átmászni.

Igy hát le kellene mondani arról, hogy valaha megismerjük a földnek azt a titkos részét. De a buzgó kutatók ebbe nem nyugosznak bele és épen most egy új terven dolgoznak, hogy lehetne eljutni a sarkvidékre a jéghegységen keresztül is. És most nem lehet sem vizen, sem szárazon, hát meg akarják próbálni a levegőben, azaz, léghajón akarnak odaröpülni. Milyen lesz ez az utazás, azt mutatja mai rajzunk.

Hajón mennek, ameddig csak lehet, mikor pedig a hajó a jégtől nem mehet tovább, a magukkal hozott üres léghajókat a parton összeállítják, megtöltik s

kedvező széllel aztán a magasban tova röpdülnek a titkos sarkvidék felé, ahonnan szerencsés szél épen úgy visszahozza őket. Persze veszedelmes vállalkozás, mert senki sem tudhatja, hova jutnak s mi vár rájuk azon az ismeretlen vidéken; de akik a tudományért küzdenek, azok nem ijednek vissza a veszedelemtől.

Ezt a nevezetes utazási kísérletet Angliában tervezik s a három léghajót, melylyel a sarkvidékre akarnak röpdülni, már el is keresztelték; az elsőnek neve »Entreprise« (Vállalkozás) lesz, a második »Resolute« (Határozott), a harmadik »Discovery« (Fölfedezés).

Ha majd valami újat hallok róla, azt is elmondom nektek.

A VADDISZNÓ.

(Keppel a 109. lapon.)

A mi erdeink vadjai közt a medve után leghatalmasabb a vaddisznó, a mi jámbor, házi sertésünk vad atyjafia. Nem épen ragadozó állat, mint a farkas vagy a róka, de ezeknél erősebb és bizony még a farkasnál is veszedelmesebb, ha a vadászt megrohanja.

A teljesen felnőtt vaddisznó négy-öt lábnyi hosszú s harmadfél láb magas, sulya pedig három mázsa, néha még több is. Bőre igen vastag és durva, fekete sörte fedi, télen azonban finomabb, puha gyapjuféle szőre nő a sörte közt, hogy a hideget jobban bírassa. A himnek vagy vadkannak két hatalmas agyara van, mely négy-öt hüvelyknyire áll ki szájából, az alsó állkapcsából. Ez az ő fegyvere, még pedig borzasztó fegyvere, mert ezzel embert, állatot halálosan összemarczangol s a vadásznak ugyancsak vigyáznia kell, hogy a vadkan hozzá ne érhessen agyarai-val. Ez mégis sokszor megtörténik, mert ha a golyó nem találja halálosan a vadkant, ez iszonyu dühhel nekirohan a vadásznak, még mielőtt a vadász újra megtölthette volna puskáját. Ha a vadász

bátor és nem veszi el hidegvérét, nem igen éri baj, mert aki vaddisznó-vadászatra megy, mindig visz magával erős, éles vadászkést. Mikor tehát a dühös állat közeledik, a vadász a kést veszi elő és leszurja. De ez nem mindig sikerül és már megtörtént, hogy a vaddisznó megölte a vadászt. Hazánk történelmében egy szomorú példa is van erre: egy jeles, híres magyar hős és költő ilyen vadászatton vesztette el életét. Meg tudnátok-e mondani, hogy hívták e férfit s mikor halt meg?

A vaddisznó az erdőkben él s nem szereti a tulságosan hideg tájakat, mert ott télen nem tud megélni. Eleségét ugyanis a földben turkálva keresi s gyökereket, makkot, vad gyümölcsöt eszik, de szükségből aztán fölfalja a kisebb állatokat: egereket, nyulakat is. Ha az erdőben nem talál eleséget, kimegy a szántóföldekre s itt aztán sokszor nagy károkat okoz a burgonyában, répában s efféle ültetvényekben.

Hazánk erdős vidékein majd mindeütt van vaddisznó s vadásznak is reá szorgalmasan, mert husa igen kitünő. Mikor hó van, könnyű rátalálni a nyomára s a hajtók és a kutyák aztán nagy zajjal kergetik arra, a hol a vadászok töltött fegyverrel állanak. Némelyik öreg vaddisznó azonban ravasz kopé és nem igen törődik a lármával s nem mozdul helyéből, míg csak a kutyák meg nem támadják; de még a kutyákkal is szembezáll s nem egy bátor vadászból halálos sebet kap a vadkan borzasztó agyarától.

A vaddisznó olyan szívós életű, hogy ritkán esik el egy golyótól; sebesülten is tovarohan s csak annál dühösebb, mindezt és mindenkit megtámad, aki utjába akad. Ezért az ilyen vadászatra csak olyan ember vállalkozhatik, aki nemcsak biztos lövő, hanem bátor is és a veszély percében nem veszíti el hidegvérét.

ELEK ÉS A PULYKA-KAKAS.

— Beszélyke. —

AGY társaság volt együtt vasárnap délután Etelkánál s vigan játszottak bujósdit, szembekötösdit. Etelka, mint házikisasszony, figyelmesen gondoskodott vendégei mulatságáról, s különben is ő levén legidősebb valamennyi

közt, ő rendezte a játékokat mindnyájuk meglelégedésére.

Mikor már esteledni kezdett, Etelka gyertyát akart gyujtani, de ekkor Irénke így szólt:

— Ne gyujtsunk még gyertyát ...

... BETELEPEDTEK, KI A SZÖNYEGRE ... (Lásd a 110. lapon.)

most pihenjünk kissé. Olyan kellemes így félhomályban üdögélve beszélgetni!

— Oh dehogy, szólt közbe Andor hirtelen, csak gyujtsuk meg a gyertyákat!

Nagy nevetés támadt, mert mindnyájan tudták, miért mondta ezt Andor. Igen derék, kedves fiu volt, de volt egy igen baja: a bátorság nem volt épen leg-

főbb tulajdonsága, annyira nem, hogy sötét szobában sem szeretett lenni. Játsszóársai, még a leányok is sokat nevettek és bosszantották e miatt s most is megeredt újból a tréfálkozás, mignem Andor szégyenkezve így szólt:

— De hát tehetek én róla? Hiszen sokszor föltettem magamban, hogy már

ezután másképp lesz, de mikor nem bírok uralkodni magamon. Már én belőlem bizony nem lesz katona.

— Dehogyan, csak akarnod kell, szólt Etelka. Lásd, az én Elek bátyám most milyen vitéz kis hadapród! Tavaly is első volt a katonai intézetben. Pedig tudjátok-e, hogy történt ez?

— Hogy? Mondd el! Mondd el! kiálták mindnyájan.

— De az kissé hosszabb történetke. Ha Andor beleegyezik, hogy ne gyűjtünk gyertyát, hát elmondom addig, míg egészen besötétedik.

— Jól van no, hát mondd el, felelé Andor.

Etelka leült egy alacsony székre, a többi gyermekek pedig körülötte telepedtek le, ki a székre, ki zsámolyra, ki pedig a földön a puha szőnyegre, (Lásd a képet 109. lapon) s Etelka így kezdé beszédét:

— Már jó ideje történt az, — akkor, mikor én még kicsike, alig hét éves voltam, Elek bátyám pedig kilencz éves. Elek igen kedves, derék fiú volt s itt Budapesten mindenben kitűnt játszótársai között. Leczkéjét mindig jól megtanulta; ha látogatók jöttek, vagy ha mi mentünk látogatóba, illedelmesen viselte magát, tudott sok szép verset szavalni, vigan játszani s így mindenütt szerették, mint derék fiúcskát. Ezt persze én csak onnan tudom, mert mamácskám később elbeszélte, annak a történetkének pedig, melyet elmondok, egy részét szintén később nagyapától hallottam.

Tehát, mint mondom, Elek igen talpraesett kis gavallér volt itt a főváros-

ban; de egészen másképp volt a dolog, mi-helyt kimentünk falura, hol nagyapánk lakik, kit gyakran meglátogatunk. Itt teheneik, lovak, ökrök, libák, pulykák közt kell élni; hiába csapta Elek a legszebb bókot a riska tehénnek, hiába szavalta a legszebb verset a pulyka-kakasnak, azok bizony csöppet sem hederítettek az efféle szép dolgokra, hanem fenyegetőleg neki szaladtak, Elek pedig futott, amennyire csak a lába bírta, mert hát a bátorsággal nem volt oka nagyon dicsekedni.

A tehenektől és a kutyáktól tulajdonképen nem nagyon félt, aminek persze meg volt a maga oka. A házőrző nagy komondorok nappal lánczra voltak kötve s ha ugattak is, nem bánthattak senkit. A teheneik, ökrök mellett pedig mindig ott volt a béres vagy a tehenész és vigyázott, hogy valakit föl ne ökleljenek. De már a pulyka-kakas bizony szabadon járt s nem is jutott senkinek eszébe, hogy egy kilencz éves fiút védelmezni kelljen efféle szárnyas állat ellen, mert hiszen a pulyka-kakas akárhogy toporzékol és mérgeskedik, mégis megijed és elfut mindenki elől, aki ráijeszt.

De Elek félt a pulyka-kakastól, mikor ez vérvörös, földagadt taréjjal, szétterjesztett szárnyakkal nagy mérgesen feléje rohont. Azt azonban érezte a szegény fiú, hogy mindenki nevetné, ha félelmet elárulná. Csak egyszer kezdett én előttem panaszkodni, de én is nevettem, mert bár akkor még csak hét éves voltam, több időt töltöttem falun nagyapáéknál, iskolába még nem jártam s a tyukokkal, libákkal, pulykákkal igen jó barátságban éltem.

Ele
tolni fél
laki, aki
miként
rülje az
pulyka-
nagyapa
lett még
vitéz lu
szólt is
minden
sem pir
megszé
kalomra

Eg
litá Ele
dára m

denünk
apácska
féle jó
Atyád
kosár,
ott van
rában.
ket vál

E
nemes
tenni,
egy ki
keresz
mely a
a kapu
kezde
tott v
keresz
el ak
pulyk

Elek tehát igyekezett titkolni, palástolni félelmét s félnkségét. De volt valaki, aki mégis észrevette, aki jól látta, miként mesterkedik Elek, csak hogy elkerülje az efféle kellemetlen találkozást a pulyka-kakással. Ez a valaki pedig a nagyapa volt, akin minden öregsége mellett még mindig meglátszott, hogy hajdan vitéz huszárcapitány volt s aki, ha ritkán szólt is, de mindig mindent jól látott és mindenre emlékezett. De a nagyapa soha sem pirongatta Eleket, nem igyekezett őt megszégyeníteni, hanem várt valami jó alkalomra.

Egy napon a nagyapa magához szólítá Eleket s egy már félig megtöltött ládára mutatva, így szólt:

— Ezt a ládát még ma el kell küldenünk Budapestre, mert holnap van apácskád nevenapja, küldök neki mindenféle jó csemegét. De még valami hiányzik. Atyád nagyon szereti a jó körtét; itt a kosár, menj fiam a nagymamához, épen ott van a tulsó udvarban, a nagy kamarában. Mondd neki, hogy a legszebb körtétet válogassa ki és küldje át mindjárt.

Elek nagy örömmel megindult, mert nemcsak a nagyapának kellett szivességet tenni, hanem édes apának is szolgált vele egy kicsit. Fölkapta a kosarat s szaladt keresztül az udvaron a rácsos kapuig, mely a gazdasági udvarba nyílt. De amint a kapuhoz közeledett, mindinkább lassan kezdett lépkedni, mert hirtelen eszébe jutott valami: az, hogy a másik udvaron is keresztül kell menni, ha a nagymamához el akar jutni és hátha az a borzasztó pulyka-kakas épen ott van az udvaron?

Megállt a kapunál és gondolkozott. Nagy kedve lett volna visszafordulni... De hát a körték? A dolog sürgős... a ládát még ma el kell küldeni!

Rászánta magát, belépett a másik udvarba, de oly lassan, mint a kinek épen nincs valami sürgős dolga. A kapuból jól körülnézett, hogy áll itt a világ. Ugy látta, hogy nincs semmi veszedelem. A kutyák lánczra kötve aludtak kunyhójukban, az a veszedelmes pulyka-kakas pedig nem aludt ugyan, de az udvar tulsó sarkában jóízűen lakomázott valami neki való csemegéből.

Elek mégis szerette volna, ha valakit lát közel. Hátha a nagymama itt van közel s meghallja szavát? Koczkáztatva, hogy a kutyákat fölébreszti s a pulykakakast figyelmessé teszi, hangosan kiáltá:

— Nagymama! Nagymama!

(Vége következik).

Szórejtvény.

*Két taggal nevémet ha kimondod szépen,
Az ipar eszköze vagyok, s hajdan, régen
Ürnök termében is mindig találhattál,
Ma csak a szegényebb házakban láthatnál.
Első tagom bírja fú, lány, menyecske.
Másikat szereti ember, tehén, kecske;
A b a g o l y fejéhez ha kötsz ösém, hugom,
Éhedet oltom el, s akkor első tagom
Bizony jó helyt volna abban az ízében,
Mivé leszek, ha kötsz rákfarkhoz cserében;
De pihenni abban nem hagy meg a magyar,
Mihelyt vendéget lát, vagy jó kedvet akar;
Legyen is jó kedve munkálni bá nélkül,
Míg a k o p ó nem ül fejemre fark nélkül.*

Csabai bácsi.

GYÁSZ.

Haviár Mariska, árva, serdülő korban levő kis olvasótársatok, szerető testvérei, rokonai és barátjai mély szomorúságára, élte 14-ik évében, sorvadás következtében f. é. febr. 2. Szarvason elhunyt.

Béke lengjen a jó gyermek porai fölött!

F. b.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVIII. köt. 5-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Névnap.“

Helyesen fejtették meg: Bobula Janika, Győry Tivadar, Weisz testvérek, Steiner Elvira, Lázár Lina, Nellike és Gyula, Dienes Károly és Gábor, Rainer Gyula, Szilassy Anna, Held Elemér, Stiller Margit és Klárka, Bálint László, Nyitray Jenő, Zubriczky József és Aladár, Auer Albert, Kolossa Kálmán, Ferencz Géza és Imre, Cserna Karolin, Modern Olga és Alfréd, Fried József, Kollerich Margit és Béla, Fischer Irén és Oszkár, Reichenfeld Frida, Szilávik Mariska, Kohn testvérek, Koller Ilonka, Dallos Paula, Lederer Katalin, Krón József, Bickel Angela és Irén, Zákó Emma, Prónay Albert, Gaál Sándor, Draskóczy Lajos, Szenkóvits Irma, b. Gudenus Claudine és Arthur, Szászy Ilona és Anna, Várady Emília és István, Beer Lajos és Gyula, Káplár Ida, Turnovszky Dezső, Scherer Anna és Katicza, Steiner Klára, Gombos Janka, Móczár Margit, Fazola Aranka, Mandl Marianna, Salzberger Esta, Teszáry Laczika és Ferike, Siska Erzsike, Lazarsfeld Ágosta, Bendik Etelke, Lusztig Béla, Vékey Anna, Brokes Mariska, Bözsi és Jóska, Mendl Jakab és Miklós, Herczog Margit, Hirsch Berta, Aranka és Gyula, Kramer Nelli és Károly, Weinberger Benő, Neugebauer Miksa, Stauber Józsika, Schosberger Ella, Czezi és Sándor, Nagy Hermin és Lajos, Horváth Ida és Margit, Bódogh Albert, Balugyánszky Anna, Hollós Ilonka és Dezső, Németh Aranka és Béla, Szentkirályi Palika, Kreskay Piroška, Popovics Aurél, Spitz Dolfi, Baghy Amália, Dömötör Palika, Weisz Terike, Balzsay Anna és József, Dienes Lenke, Faragó Pista, Kovács Lujza, Mariska és Károly, Korbuly Imre, Auer Imre, Horváth Malvin és Ida, Jónás István, Droppa Gyula, Szilávik Ferencz,

Spitz Zsiga, Heidelberg Elek és Sándor, Selyey Ilona, Bacskády Zoltán.

A »KIS LAP« XVIII. kötet 4. számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Turnovszky Dezső, Török Vilma, Móczár Margit, Machniczky Adrienne, Salzberger Esta, Bendik Etelke, Vékey Anna, Imre László, Hirsch Berta, Aranka és Gyula, Mészáros István, Kramer Nelli és Károly, Fränkl Irén, Schosberger Ella és Sándor, Stauber Józsika, Porszász Károly, Ruisz Teréz és Antal, Balugyánszky Anna, Molnár Feri, Dudás Bandi, Kúzdny Arthur és Jenő, Ehrenreich Emil, Kreskay Piroška, Baghy Amália, Fleischmann Pál, Okolicsányi Miklós, Popovics Aurél, Dömötör Palika, Kaiser Hermin, Heidelberg Vilmos és Sándor.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

T. L. (Bpst.) Mily órában lehetjük otthon? — **Matolcsy Ida.** Ügyes. Sórát fogom keríteni. — **Marcsekényi Ottomár.** Irásod, rajzod s jelentése egyaránt sikerült. Örömmel fogom közölni. — **Németh Aranka.** Tekintve, hogy még kis leánya vagy, munkád valóban dicséretre érdemes. Lehetségről tanuskodik, de — mégsem közölhető, mert hiányzik művecskédből az, amit »költői igazságtételnek« szoktak nevezni. A tündér védelmében álló leánykát csak úgy engedted boldogulni, hogy meghal az ő apjának gazdasszonya. Nem erkölcsi dolog másnak halála által célt érni, még ha az a más ellenségünk is. A kéziratot, ha kivárod, rendelkezésedre visszabocsátom: de csak egy hétig tartogatom. — **Fränkel Irén.** Hogy van az, te kis hamis, hogy míg egész levelkédet selypesen írod, a magad nevét nem? Mért nem vagy iratkoztál, hogy »Flüntel Héns«? A rejtvény (s nem talány) jól van szerkesztve, de nagyon is könnyű. — **Dallos Paula.** A jó kívánság mindig kapóra jó. Köszönöm a megemlékezést. — **G. A.** (ha ugyan ezek a kacskaringós aláírás kezdőbetűi.) Molnár Ferike maga küldje be a megfejtést. — **Horváth Lajos.** Ha a földvány még máshol nem jelent meg, szívesen kiadom, mert ügyes. — **Salzberger Esta.** A »K. L.« fölött való öröme nekem is örömemre szolgál. Csak arra figyelmeztetek, hogy Forgó bácsi a »K. L.«-ot nem csak kis lányok, de kis fiúk részére is írja, azaz: sem fiúknak sem lányoknak külön, hanem a magyar gyermekvilágnak. Szerénke az illető rovatban meglegli az elégtételt. — **Bleuer Margit.** Meg fogom rajzoltatni. — **Zákó Emma.** A közlendők sorába ígtattam. — **Fülöp Ida.** A te kis meséidet én is ösmerem és mindenki, aki Aesopust olvasta. — **H. I.** Nem talál hozzá lapunk irányához.

(Vége következik.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1880. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.